

Patrimoni
festiu
de Catalunya

Pregó de la Festa de la Misteriosa Llum 2016

JOSEP ALABERN I VALENTÍ

Col·lecció “Pregons institucionals”
Número 39, febrer de 2016

Edita: Ajuntament de Manresa

Impressió i maquetació: Inom SA

Agraïments: Associació La Misteriosa Llum

Dipòsit legal: B-31.779-1991

El pregó

Pregó de la Festa de la Misteriosa Llum a càrrec de Josep Alabern Valentí, director gerent d'Aigües de Manresa SA, secretari de la Junta de la Sèquia i vicepresident de la Fundació Aigües de Manresa-Junta de la Sèquia.

19 de febrer de 2016

Il·lustríssim Senyor Alcalde, Excel·lentíssima Corporació Municipal, Digníssimes Autoritats, president de l'Associació de la Misteriosa Llum, president del Club Tennis Manresa, administradors de la Festa de la Llum d'enguany, senyores i senyors.

Les meves paraules han de ser, en primer lloc, d'agraïment. Agraïment al Club Tennis Manresa per haver pensat en mi a l'hora d'obrir les festes que ells administren, la qual cosa m'ha fet una il·lusió que, realment, se'm fa difícil de descriure. És molt habitual que els administradors de la Festa convidin a una persona vinculada a l'activitat que desenvolupa l'entitat. Per això penso que, potser, s'han equivocat amb mi. Perquè jo no en sé pas res de tennis, començant per no saber amb quina mà hauria d'agafar la raqueta i acabant perquè no sé ni comptar el joc. Jo, amb formació matemàtica adquirida en la carrera d'Enginyeria, diria al comptar: 15 - 30 - 45. Però no, diuen: 15 - 30 - 40. És una manera de comptar que no he entès mai. Ja ho veieu, de tennis, no en sé. Però bé, al Club Tennis i al Parc de l'Agulla els separa només un vial i pot ser que aquesta relació de veïnatge sigui la causant de la decisió.

Ho deia Ortega, "jo sóc jo i la meva circumstància". Aquest terme, "circumstància", és molt ampli i aplega tot allò que ens envolta. Jo diria que fa referència, sobretot, a les persones amb les que has conviscut en la vida, que t'han influït. Són moltes, i moltes esteu aquí participant en aquest acte. Però he de particularitzar. Jo voldria anomenar primer al meu pare. El meu pare era pagès. Era el pagès de Manresa que, quan calçava el blat de moro, feia els solcs més rectes, com si els fes amb tiralínies. Home de poques paraules i de molt exemple. A mi em va transmetre la virtut del treball i, perquè no dir-ho, també el vici del treball. Ell em va permetre poder estudiar la carrera d'Enginyeria industrial.

Després, quan faltava un any per acabar la carrera, vaig començar a treballar amb Joan Mª Compte Guinovart. El nom potser no us dirà res. Em va ensenyar a ser enginyer. És l'enginyer que ha fet més obra pública a Catalunya. L'any 1958 va projectar i construir la presa de Sant Pons i, més tard, la portada d'aigües del Ter a Barcelona, l'autopista fins a La Junquera, l'autopista fins a Tarragona,... Tenia certa vinculació amb Manresa des de la seva actuació a Sant Pons i havia assessorat alguna vegada a la Junta de la Sèquia. La idea de fer un llac a l'Agulla per assegurar l'abastament de Manresa va ser seva. Sota les seves indicacions, jo vaig calcular la presa de l'Agulla. Aquest treball el vaig presentar després com a projecte final de carrera.

Va ser també aleshores que vaig conèixer la vàlua de Josep Mª Vives i Llambí, que em va encomanar el seu manresanisme... Treballant jo a Barcelona; en la “Junta Administrativa del Nuevo Abastecimiento de Agua a Barcelona” i després en la “Confederación Hidrogràfica del Pirineo Oriental”, com a funcionari del “Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo”; venia tres tardes a la setmana a Manresa com assessor tècnic a la Junta d’Aigües Potables i a la Junta de la Sèquia. Així vaig col·laborar durant catorze anys amb el senyor Vives. A ell també li dec molt de la meua manera de ser i de fer...

I al 1980, molt poc abans que ell ens deixés, vaig tornar definitivament a Manresa a fer-me càrrec de l’aigua. Per tant, qui us parla, que amb 10 anys ja es banyava a la Sèquia, va iniciar una vinculació molt especial amb la ciutat i per suposat, també amb la festa de la Llum. Secretari de la Junta de la Sèquia des d’aleshores, he viscut uns 40 oficis religiosos de la Llum a l’església del Carme.

La festa que celebrem –la Llum de 1345– té l’inici en una sequera, que va començar a fer estralls al 1333. I que en els anys 36 i 37 ja va fer que molts ciutadans se n’anessin de la ciutat. És aleshores quan uns nobles ciutadans tenen la idea: la Sèquia. I aconseguen el Privilegi per a la seva construcció i per prendre tota l’aigua necessària del riu Llobregat, concedit pel Rei Pere III d’Aragó al setembre de 1339.

Durant la sequera que sis segles més tard va patir el nostre país –em refereixo a la sequera de 2008– jo acostumava a dir a la gent de l’Administració hidràulica catalana: “jo sóc d’un poble que al segle XIV tenia 4.000 habitants i que davant d’una sequera va anar a buscar l’aigua a 26 km, fent una sèquia. Avui, 7 milions de catalans estem fortament amenaçats i ens quedem mirant al cel esperant que ploqui” i expressava així el meu orgull de manresà. I vuit anys després, la situació de l’aigua no ha millorat gaire; tenim encara un país dividit i seguim pensant allò que “l’aigua que passa per davant de casa és nostre”. Avui encara tenim poca garantia de subministrament i més amb els efectes amenaçadors del canvi climàtic

Tots els científics, en els seus raonaments, es basen en la paraula implicació. S’expressen així: “si això... aleshores allò”. En canvi, els científics del canvi climàtic –el clima és un fenomen amb moltes variables– usen més aviat expressions de la forma: “és probable”, “és més probable que improbable” que passi això o allò. Ells diuen en referència al nostre país: és més probable que improbable que la quantitat d’aigua sigui la mateixa, però el clima serà més irregular, amb períodes de climatologia favorable més llargs i períodes de sequera també més llargs. Aleshores, al segle XIV, a Manresa tot va començar amb una sequera. I en aquest país pot passar que, en la propera sequera, ni la llum de Montserrat sigui suficient.

Les grans preguntes que sempre m’he fet són d’aquest estil: Què és i què representa la Sèquia de Manresa? És tant important i especial com diem? Com ha marcat la ciutat de Manresa i altres poblacions del Pla de Bages? Quins són els trets diferencials que la distingeixen de la resta de canals medievals?

Tots ho sabem: les sèquies marquen els orígens de la nostra civilització. Ho veiem a les valls del Tigris i l’Eufrates, en les anomenades precisament civilitzacions hidràuliques. Després,

en els canals dels romans... Molt més tard, els àrabs portaren la cultura del regadiu. Així es restabliren, per exemple, les hortes de València i de Múrcia amb les sèquies del riu Segura, d'Oriola, etc. A Lleida es construí la sèquia de Fontanet i la d'Almenar l'any 1151, i la Sèquia de Pinyana el 1180. És la hidràulica de l'Islam amb força encara en el segle XIV.

També és el temps dels canals a Europa. Les sèquies cristianes són inicialment obra dels monjos hidràulics, benedictins i cistercencs. A tota Europa (França, Alemanya i Holanda) les abadies són implantades a la proximitat dels cursos d'aigua i esdevenen centres de "saber-fer" hidràulic. Però el creixement imposa, sovint al cap d'uns quants anys, augmentar els recursos d'aigua, realitzant la derivació d'altres rius i torrents. A la plana del Rosselló hi ha canals d'irrigació datats al segle XIII. Al començament del segle XIV, el desenvolupament de les viles de Perpinyà i Thuir porta a la realització d'una obra de gran envergadura, amb la idea de furnir aquestes viles amb l'aigua necessària pels cultius, els molins i els usos domèstics: el "canal royal de Thuir". Es va construir al començament d'aquell segle i, amb una llargada de 35 km, rega tots els territoris situats a la riba dreta del riu La Tet fins arribar a Perpinyà.

Així veiem com la hidràulica monàstica –cada monestir té el seu canal– influeix molt a Europa. Hi ha l'Europa cristiana del nord que fa "canals" que neixen en una retinguda que en diuen "resclosa". Al Sud, hi ha l'Espanya del Al-Andalus que fa "sèquies" que neixen també en una retinguda que, en aquest cas, pren el nom d'"assut". Recordem l'assut de Xerta, a l'Ebre. Entre les dues cultures hidràuliques, la cristiana i la islàmica, en aquesta franja de ningú, hi trobem una obra excepcional que és la Sèquia de Manresa, una "sèquia" amb "resclosa". Sens dubte l'obra hidràulica més important de la Baixa Edat Mitjana a Catalunya. Ens en donen testimoni els seus vint-i-sis quilòmetres de recorregut. I unes construccions no massa habituals en altres obres medievals: la mina del Mas de les Coves, el Pont de Santa Maria, el Pont de Conangla, el Pont del Vilar i el Pont de Riu d'or.

Un aprofitament lluny de la resclosa. És un aspecte singular de la Sèquia de Manresa, la distància des de la presa d'aigües al punt d'utilització. Normalment els canals per ús de regadiu comencen la seva funció just després de la captació. En el nostre cas, el territori a regar està situat a 26 km de la captació de l'aigua.

La concessió reial era només per Manresa. Tot i haver-hi altres poblacions en el seu recorregut, l'ús de la Sèquia va estar emparat per diferents salvaguardes reials que decretaven la prohibició de prendre aigua durant el seu traçat. Així i tot, la història de la Sèquia en aquests sis segles ve marcada per les desavinences i els litigis amb els municipis per on travessa. En els documents trobem constantment els termes "usurpación de aguas", "invasión de los margenes", etc. Hi trobem també episodis sagnants. Són habituals les multes imposades als damnificadors del canal i usurpadors de les seves aigües, que han de pagar com a infractors de la Reial Salvaguarda. A part, hi ha els litigis amb la Església.

En arribar l'aigua a Manresa, es comença a omplir l'espai rural fora muralles i el 1864, amb els nous regadius, s'arriba a una superfície regada d'unes 3.500 quarteres, més d'un miler d'hectàrees. Avui en dia, tot i haver perdut molta extensió i molt

pes, encara es fa notar. El valor de la producció anual del regadiu manresà és molt important, atès que, majoritàriament, es tracta de productes d'horta que es cullen en les grans explotacions i també en els horts periurbans destinats al consum propi.

Manresa és una ciutat que ha crescut sobre el regadiu. Fora del recinte de la ciutat hi havia els ravals i l'horta que envoltava cases i muralles, excepte per la banda del riu. Molts dels carrers de Manresa tenen el seu origen en la transformació en carrer d'un antic camí rural que travessava el regadiu.

En la formació de la trama urbana de la Manresa moderna, l'entramat de ramals de la Sèquia hi juga un paper de primer ordre i es pot establir la formació d'un carrer en base a tres fases: primer, la construcció d'un ramal de la Sèquia i del camí paral·lel de manteniment que donava entrada a les diferents parcel·les que rebien l'aigua del canal; després, l'ampliació del camí per adequar-lo al pas de carruatges i, finalment, la transformació del camí en carrer. Aleshores, el canal de la sèquia era tapat i continuava subsistent, primer com a subministrador d'aigua als pous i horts del darrera de les cases i, després, recollint les aigües de pluja, esdevenint així una primera xarxa de clavegueram. Moltes vies urbanes segueixen, doncs, antics regs del regadiu. Avui encara, a la frontera –que va avançant en el temps– entre ciutat i regadiu es troben franges on coincideixen cases urbanes i petits terrenys de regadiu no conquerits encara per la ciutat.

La industrialització de Manresa, que en un moment determinat li va permetre ser la setena ciutat de Catalunya, té molt a veure amb les aigües de la Sèquia. L'arribada de l'aigua a Manresa va incrementar el cabal dels torrents que passaven pel costat de les muralles, com el torrent de Sant Ignasi, on s'instal·laren, primer, les adoberies i, més tard, els equipaments de diferents branques del tèxtil. I, amb el temps, aquest torrent es va omplir de molins i fàbriques.

Però la Llum, la Llum de l'esperit, no només va arribar el 1345. Segur que també és la que va il·luminar a aquells manresans quan van tenir la idea i la iniciativa. I segur que també va ser la font d'energia que els va donar força per salvar cadascuna de les dificultats que van sorgir. I no van ser pas poques. Primer, la negativa del bisbe per poder continuar les obres, després l'excomunió, i, seguidament, la pesta negra que va fer estralls en una població que va quedar reduïda a menys de la meitat. També la manca de diners ja que s'havien de pagar les guerres que s'anaven succeint. El fet, però, és que, una obra que va començar amb tantes dificultats el 1339, es va acabar. És a dir, va arribar l'aigua dins de les muralles de Manresa el 1382. Més de quaranta anys. Sempre s'ha lloat l'empenta dels anomenats "iniciadors", aquests personatges que tenen nom de carrer, però que encara no tenen retrat en aquesta sala... És quasi meravellós que tinguessin la idea d'anar a buscar l'aigua tant lluny i començar la construcció de la Sèquia. Però el fet definitiu és que els manresans la van acabar. La tenacitat, valentia i perseverança demostrada per la ciutat d'acabar l'obra, aquesta constància, és també gairebé no sé si un misteri o un miracle.

Però és que després, en el transcurs de la història, les vicissituds de l'aigua han continuat i la ciutat ha estat sempre amatent per adaptar-se a les necessitats que

anaven apareixent en el pas de les generacions. Del segle catorze fins al dinovè es pot observar una evolució incessant dels usos de regadiu i industrials. A començaments del segle XIX, sorgeix un corrent higienista que floreix a tot Europa, que relaciona la salut pública amb l'ús de l'aigua. La possibilitat d'evitar, o bé de minorar, les freqüents epidèmies i disposar d'aigua corrent a les cases, facilitant la higiene corporal, serà el nou paradigma de meitats del segle dinovè. I en un curt període de temps, no més de vint anys, apareixeran a moltes ciutats les empreses subministradores d'aigua.

Manresa no es una excepció i el 1861 es crea la Junta d'Aigües Potables, amb l'objectiu de portar aigua neta a les cases manresanes. I es van emetre els títols de les plomes. Els primers diners que es van recaptar amb la venda de les plomes varen servir per adquirir un solar a l'indret de la Creu Guixera, a tocar del camí de Santpedor, per construir uns dipòsits d'aigua. I es van construir els Dipòsits Vells que avui, convertits en temple de la cultura tècnica, alberguen el Museu de la Tècnica de Manresa.

I més tard, el Nadal de 1962, una forta nevada va convertir l'aigua de la Sèquia en un pa de gel i Manresa no podia beure. Dos anys després, per tal que no tornés a passar, la ciutat va reaccionar i es van adquirir uns terrenys a l'Agulla per fer-hi un estany-reserva artificial. No hi ha cap ciutat, podeu anar i veure-ho, que disposi d'una reserva d'aigua tant colossal i que a més tingui un parc adjacent. L'indret ha esdevingut lloc preferent pel lleure de manresans i bagencs i també lloc d'activitats.

Tenim dues entitats que tenen cura de l'aigua a casa nostra. El 31 de desembre de 1981, la Junta d'aigües Potables de Manresa, després de 120 anys de fer un bon servei a la ciutat, deixava pas a Aigües de Manresa, empresa municipal. Es va fer a través d'un procés de municipalització del servei que només es pot qualificar de modèlic. Per la seva part, la Junta de la Sèquia, administradora del canal que es regeix pel Reglament de 1859 autoritzat per la reina Isabel II, en fa l'administració i el manteniment, sempre tenint en compte la fiabilitat del servei que la Junta té encomanada en bé de la ciutat i els regants.

No em puc estar d'explicar una anècdota personal. Un dia, ja fa temps, sortia d'aquest ajuntament acompanyant a l'alcalde de Manresa, també president d'Aigües de Manresa, i ens trobàvem al mig de la plaça tot mirant en direcció al carrer Sobrerroca. Jo li deia: "Alcalde, estic preocupat. Com tu ja saps ja fa tres anys que es va fer una reorganització força radical en el funcionament de l'empresa i el *cash-flow* no s'incrementa". Com saben, el *cash-flow*, (flux de caixa) és l'import dels recursos econòmics generats per l'empresa. I ell em va dir: "A veure, els veïns del carrer Sobrerroca, estan contents amb el servei que dona l'empresa?" "Si, no en tinc cap mena de dubte", vaig dir jo. I contestà: "Doncs així, perquè et preocupes del *cash-flow*". Això és, simplement, esperit d'empresa pública.

Ho diré d'una altra manera. És aquella expressió típica de posar el carro davant dels bous. Tota empresa, sigui pública o privada, té dos condicionants: donar bon servei i obtenir beneficis. L'empresa privada necessita donar bon servei per obtenir beneficis ja que, si no dona un bon servei, es quedarà sense clients. Necessita donar un bon servei per obtenir beneficis pels seus accionistes. A l'empresa pública és a l'inrevés, necessita obtenir beneficis per donar un bon servei, que és el seu màxim objectiu.

I parlant de la gestió pública del servei, avui tenim una novetat, no sé si de tothom coneguda. Ja fa uns anys que es va crear un ens públic el “Consorti per la Gestió Integral de l’Aigua a Catalunya”, conegut amb les sigles de CONGIAC. Per recent imperatiu legal, els Consorcis s’han d’adscriure a un dels ajuntaments consorciats. Doncs bé, CONGIAC s’ha adscrit a l’Ajuntament de Manresa. Ara, l’Alcalde de Manresa n’és el seu president i la seu i les oficines s’han instal·lat en aquesta ciutat, concretament a tocar la Via de St. Ignasi, al carrer Montserrat, limitant amb Les Escodines. Potser sona grandiloqüent, però és així, Manresa s’ha convertit en la capital catalana de la gestió pública del servei públic de l’aigua!!

Potser no us n’heu adonat, però aquest petit tros del pregó que parla de la gestió pública no l’he llegit. És com si l’hagués dit a l’orella de cadascú de vosaltres, però no em cal llegir-lo ja que el porto aquí, en el cap, i aquí, en el cor. De fet, jo crec fermament, encara que aquí no m’esplaiaré, que de l’aigua i l’energia no se’n poden treure beneficis privats i han d’estar en mans públiques.

I parlem de la ciutat de Manresa. Els diners, a Manresa, no són massa abundants. Cal, no sé com, incrementar l’activitat econòmica de la ciutat. Pel que fa al sector industrial, és la iniciativa privada la que té la paraula, des de la primera fins a l’última paraula. I en tot cas correspon, sobretot, a les administracions superiors fer-ne el suport i el foment de l’activitat, bàsicament donant facilitats per una fàcil instal·lació. Una altra cosa és incidir en les activitats de R+D (recerca més desenvolupament) i vetllar per la formació de les persones que s’hi integrin.

Cal dir-ho ben alt. A Manresa tenim un centre de recerca d’alt nivell: el Centre Tecnològic de Manresa (CTM), amb més de cent investigadors. Si bé treballa per tot el país, per empreses espanyoles i també europees, dóna, i encara pot donar més, el suport tecnològic al nostre teixit industrial. Molt recentment, el CTM, a instàncies de la Generalitat, s’ha agrupat funcionalment amb quatre centres de recerca avançats, formant un ens de nom “Eurecat”. Junts representen la punta de llança dels esforços de Catalunya en el foment de la innovació i en la internalització de l’empresa catalana.

A Manresa, l’oferta d’estudis universitaris ha estat sempre estretament connectada amb la realitat econòmica del territori. I aquesta és una de les seves virtuts principals. Juntament amb el consens general que aquesta és una aposta que cal protegir i potenciar, més enllà d’opcions polítiques o més enllà d’interessos particulars. Des de l’escola de mines, el desenvolupament de la qual ha donat lloc a l’actual Escola Politècnica Superior d’Enginyeria de Manresa, a la Fundació Universitària del Bages, que ha crescut al voltant de tres àmbits d’expertesa: la salut, la gestió empresarial i l’educació. L’aposta universitària de la ciutat ha fet, en els darrers temps, un pas endavant substancial: la federació dels estudis universitaris que acull la Fundació Universitària del Bages en el marc de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya. Aquest acord situa a Manresa un campus universitari amb dues facultats, una de Ciències de la Salut i una altra de Ciències Socials, i un munt de possibilitats de creixement, no només en l’àmbit estrictament docent sinó també en el de la recerca.

Jo no hi entenc massa de turisme, i encara menys de turisme especialitzat, en aquest cas, turisme religiós. Però sí que crec que és molt important el fet de poder convertir l'efemèride de la Manresa del 2022, la celebració dels 500 anys de la vinguda a la ciutat d'Ignasi de Loiola, en un esdeveniment capaç d'arribar a ser un mitjà eficaç de promoció de la ciutat. Un esdeveniment singular enfocat a la promoció econòmica, no només en si mateixa, sinó per situar la ciutat definitivament en el mapa turístic. Feta l'aposta, que està feta, la ciutat s'hi ha d'abocar i li hem de donar totes les eines possibles, durant aquests sis anys que encara ens separen del 2022.

Vull parlar també de la “pau política” que des de fa anys gaudeix el govern municipal. Jo, pel càrrec que serveixo des de fa trenta cinc anys de gerent de l'empresa municipal, he pogut ser un espectador molt proper a la política de casa nostra. I puc assegurar que el tarannà de la política local és força tranquil, pactista i despullat d'acrituds i, inclús, dels odís que hi ha hagut amb massa freqüència en altres ciutats. Això no vol dir de cap manera que, aquí mateix en aquesta sala de plens, no hagin sortit les espases durant les discrepàncies normals entre els partits sobre qüestions punyents. Però en sortir per aquella porta, els regidors s'han mirat a la cara i s'han donat la mà, reconeixent el dret a discrepar i a defensar la discrepància en els debats que tenen lloc en aquesta sala. I més encara. Molts de vostès deuen recordar que fa vuit anys, per les festes de la Llum, tots els components del consistori, fossin del partit que fossin, participaven sobre l'escenari del Teatre Conservatori en la representació de l'obra teatral “L'auca de la Llum”, que va ser un èxit de públic i on la companyonia es feia evident. Doncs bé, jo estic segur que això només és possible gràcies a la “pau política” que tradicionalment gaudim a Manresa.

És habitual, en els pregons de les festes de la Llum, intentar una transposició dels valors que van moure als homes de 1338 a realitzar la magna obra. Jo no ho sé fer, no en sóc capaç, i podria caure en l'anacronisme. Perquè el quadre de necessitats en aquell tram de la Edat mitjana no té res a veure, o molt poc a veure, amb el quadre de necessitats que tenim avui en dia. Hi havia sequera, una sequera molt dura, i no tenien menjar. Avui importàriem l'aliment de no sé quin lloc del món. Hi havia sequera i patien fam, i havien de viure, la que és per l'home, la necessitat de les necessitats. Avui, en el nostre quadre de necessitats, la qüestió, més que l'“estar”, és el “ben-estar”.

M'agradaria parlar del comerç, dels serveis, de les comunicacions i el transport, de la sanitat –Althaia–, de la seguretat ciutadana, de l'impacte de la immigració, del paper que juguen els mitjans de comunicació locals, de l'assistència ciutadana a les persones que disposen d'un nivell de recursos que no els permet una vida digna i, també, de l'efecte de la crisi sobre les arques municipals, de la reducció important que s'està fent de la ràtio d'endeutament municipal... per tal que tot plegat ens donés una fotografia real de la Manresa d'avui. Evidentment, el temps no m'ho permet.

Deu ser per deformació professional que he parlat molt de l'aigua i poc de la llum. Potser avui ens falta més llum que no pas aigua. I dic llum, no en el sentit físic del terme sinó, en el sentit espiritual, La llum de l'esperit. La necessitem en aquesta cruïlla històrica on ens trobem. Un canvi de civilització. No ens adonem que tenim la sort d'estar vivint un canvi d'era històrica.

Estem en una crisi de civilització, un moment històric en el qual arriben a un punt crític no només les estructures socioeconòmiques, sinó també les institucions polítiques i culturals, així com el sistema de valors que configura i dona sentit a una determinada cultura. Una crisi no només global, sinó també total. Si sortim de la crisi econòmica, quan sigui, encara estarem en crisi, una de molta més envergadura, la crisi històrica en la que estem immersos. I de la qual no en sortirem fins que neixi un home nou, una varietat de la nostra espècie que encara no ha existit mai.

El ritme de vida s'ha accelerat notablement i la societat de consum ens imposa el canvi continu, de productes, idees, costums, modes, coneixements. Podem dir que vivim en un món artificial, una "segona naturalesa". La nostra relació amb el món passa, avui en dia, per un seguit d'artefactes que s'intercalen entre el món i nosaltres, fins a tal punt que l'artificial ha esdevingut natural per l'home actual. Desplaçar-se, comunicar-se, superar una malaltia, o no sortir-se'n, fer un pagament i tantes i tantes coses més són actualment activitats dependents d'intermediaris tècnics.

I estem al davant de noves formes d'"alienació". L'home connectat és un home alienat. L'home actual, connectat als mitjans telemàtics, està en constant alteració, pendent de l'última informació, que, un cop rebuda, es solapa amb la resta. Ha perdut la capacitat d'abstreure's. I tanmateix, el joc ha pres el lloc del valor del treball, que estava en el centre de la vida social. Avui en dia veiem emergir noves formes de vida social, com per exemple la lúdica. I així, l'objecte tecnològic s'insereix de manera lúdica sobre els comportaments dels usuaris. "Smartphones", tauletes numèriques, pantalles tàctils o tridimensionals s'entenen com a objectes de l'extensió d'un mateix i on trobem la conjunció del què és real i del què és virtual. És també la societat de l'espectacle, on inclús la política ha esdevingut, massa sovint, una part presa poc seriosament. Quanta i quanta gent, quan avui parla de política o quan parla d'un polític, només té al cap el què surt al programa televisiu "Polònia"?

Un nou tipus d'esser humà, molt més madur, vol néixer en nosaltres i en els nostres fills. Davant dels reptes i oportunitats que avui tenim, una maduració de l'esser humà, una mutació de la societat humana, és actualment possible i necessària. Ens cal una nova Llum que indueixi les actituds més adients, per fer front als reptes contemporanis. Ja n'arriben de Llums aclaridores, ja, només cal voler veure-les. Així, per exemple, Martin Luther King afirmava el 1967 la necessitat d'iniciar ràpidament "el pas d'una societat orientada a les coses a una societat orientada a les persones". Deia: "Hem dominat els míssils però hem desatès els homes". Es tracta de la recuperació dels valors ètics, i això vol dir també apreciar i valorar els nous valors que afloren en la transició cap a la nova era. L'autoestima i la convicció que el futur depèn de nosaltres són valors que la nova Llum ha d'estendre per la nostra ciutat.

I no he parlat prou de la globalització, una de les característiques definitòries de la nova era. El terme és molt ampli, positiu, si parlem per exemple de la intercomunicació entre les persones, i negatiu, si parlem de la globalització de les finances, la primera causa de la crisi econòmica. El concepte inclou una dimensió global, mundial, però també inclou l'expansió lògica de l'espai local. Amb la revolució de la mobilitat, les distàncies s'han fet curtes, el mapa de distribució del territori, en termes municipals,

gairebé anacrònica i s'ha ampliat l'àmbit significatiu per la prestació de serveis. Es diu que en un món globalitzat cal pensar globalment i actuar localment. Però que vol dir "localment" avui en dia?

I així, podem tornar a l'aigua. Dinou municipis del Bages es serveixen actualment de l'aigua de la Sèquia de Manresa. S'han superat sis segles de desavinences. Sempre serà la Sèquia de Manresa, però ha esdevingut el canal del Bages. Ara, en la nova era, hem de demanar que la Llum de Montserrat no arribi només a Manresa sinó a tot el Bages i, més encara, a la Catalunya Central. Això, no vol dir cap pèrdua d'identitat per la ciutat.

És bo que celebrem La Llum cada any, per ser més bons manresans. La Festa de La Llum és un dels nostres "senyals d'identitat". I és així. Mireu. Quan jo era molt jove, potser petit, recordo que la meua àvia m'explicava una història que a mi m'encantava. M'explicava que, en plena guerra civil, les entrades de la ciutat estaven vigilades pels que s'anomenaven "patrulles de control", majoritàriament formades per anarquistes, anarco-sindicalistes, llibertaris, etc., armats fins a les dents. Bé, eren els que manaven aleshores. Quan arribava una persona a les portes de la ciutat, li demanaven: "Eh, tu, on vas?" "Vinc a Manresa, sóc manresà...", era la resposta. "Ah si?", li contestaven... "Doncs, canta els goigs de la Llum". I si responia, dient: "aquella llum resplendent, tant gentil...". Això era definitiu. Aquest era manresà. Bé, així de nostra és la Festa de La Llum.

Que tingueu una bona Festa de La Llum!

Josep Alabern i Valentí

El pregoner

Josep Alabern i Valentí

Neix a Manresa el 17 de juliol de 1941.

1952-1958.- Batxillerat a l'Institut Lluís de Peguera de Manresa.

1959-1966.- Estudis pel títol de Enginyer Industrial Superior a l'Escola d'Enginyers Industrials de Barcelona.

1966.- Inicia els seus treballs a Manresa, encara estudiant, amb el càlcul de la presa de l'Agulla, sota la direcció de l'Enginyer de Camins, Canals i Ports Joan Mª Compte i Guinovart.

1967-1970.- Des de l'inici de la carrera professional fins l'any 1970, enginyer de la "Junta Administrativa del Nuevo Abastecimiento de Aguas a Barcelona". Treballa en el control de qualitat de canonades, en estudis sobre túnels per a conducció d'aigües i en la direcció d'obres per la construcció de tres dipòsits a Barcelona inclosos dins la portada d'aigües del riu Ter a Barcelona.

1969.- Director Tècnic de la Junta d'Aigües Potables de Manresa, col·labora amb Josep Mª Vives i Llambí en la forta modernització del servei i les instal·lacions d'abastament a Manresa entre 1970 i 1980.

1969.- Ha dirigit totes les obres realitzades a la Sèquia de Manresa i a l'Agulla des de 1969 fins avui. Vocal de la Comissió de desembassament del sistema la Baells-Sant Pons en representació de la Junta de la Sèquia.

1970-1977.- Enginyer a la Confederación Hidrogràfica del Pirineo Oriental. Forma part de l'equip redactor de l'avantprojecte de l'Aqüeducte Ebre-Pirineu Oriental, dels projectes d'abastament amb l'aigua del Ter a 40 municipis de la zona d'influència de Barcelona, i en la direcció de les obres del túnel de l'aqüeducte Ter-Llobregat a Barcelona.

1977-1980.- S'integra al "Consorcio de Infraestructura Sanitaria de la Provincia de Barcelona", treballant en el projecte i posta en marxa de la depuradora d'aigües residuals de Vilafranca del Penedès i projectes de les depuradores d'Igualada, Vilanova i Granollers, pretractaments i emissaris submarins per Mataró, Malgrat i altres poblacions del Maresme.

1978.- Funcionari de l'escala d'enginyers superiors de la Junta d'Aigües de Catalunya en situació d'excedència voluntària.

1980.- Dedicació exclusiva a Manresa, essent Director de la Junta d'Aigües Potables de Manresa. L'any 1981 va formar part de la Comissió de municipalització que va portar a la creació d'Aigües de Manresa, S.A.

1980-vigent.- Secretari de la Junta de la Sèquia de Manresa.

1981-vigent.- Des de la creació d'Aigües de Manresa, S.A., ocupa el càrrec de Director Gerent.

1986-2013.- President de la Delegació Bages-Berguedà del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya (actualment Demarcació de la Catalunya Central). En representació del Col·legi d'Enginyers Industrials vocal de diferents entitats: Cambra de Comerç i Indústria de Manresa, Patronat de la Fira de Manresa, Patronat de l'Escola Universitària Politècnica de Manresa, Patronat de l'Institut Català de Tecnologia (ICT), Institut d'Enginyers de Catalunya (INEC).

1986-2013.- Vocal de la Junta Directiva del Col·legi i Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya.

1986-2009.- Membre del Patronat de l'Institut Català de Tecnologia (ICT).

1988.- President de la Comissió de Recursos Naturals de l'actuació "El Bages cap al 2000", promoguda pel Consell Comarcal del Bages.

1989.- Promou l'acord entre l'Ajuntament de Manresa, Caixa de Manresa, Generalitat de Catalunya i Aigües de Manresa per la creació del Museu de la Tècnica.

1991-2003.- Vocal del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva de la Caixa de Manresa.

1991.- Fundador com a President de la Delegació del Col·legi d'Enginyers Industrials, de la Fundació Privada Consell Tecnològic del Bages (avui CTM Centre Tecnològic), ocupant des de l'inici el càrrec de Secretari del Patronat i la Comissió Executiva.

1992-2011.- Fundador de la Fundació Privada per la Promoció del Museu de la Tècnica de Manresa ocupant el càrrec de Secretari.

1994.- Va formar part de la Comissió ciutadana del Mil Centenari de la ciutat de Manresa, intervenint en la millora del riu Cardener a la zona del Pont Vell.

1998-vigent.- President de l'Associació del Museu de la Ciència i la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya. (AMCTAIC).

1998-2012.- Vocal Consell Rector. Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (Terrassa).

1998-2000.- Membre del Comitè Científic assessor sobre els estudis per a l'abastament d'aigua a l'àrea de Barcelona –ATLL.

2001-2015.-Vocal del Consell d'Administració de Gestió Integral d'Aigües de Catalunya (GIAC)

2002-vigent.- Vocal de la Junta Rectora i de la Comissió Executiva de la Mútua dels Enginyers de Catalunya.

2002.- Responsable del "Parc de la Sèquia".

2002-2006.- Vocal del Consell d'Administració de Projectes Territorials del Bages (PTB).

2003-vigent.- Representant de l'Ajuntament de Manresa al Consorci per la Gestió d'Aigües de Catalunya (CONGIAC).

2003-2009.- Vocal de la Fundació Caixa de Manresa.

2004-2009.- Vocal de la Junta de Govern de l'Agrupació de Serveis d'Aigua de Catalunya (ASAC).

2004-2005.- Membre del Comitè d'Experts sobre el nou Model d'Actuació i Finançament de l'Agència Catalana de l'Aigua.

2004-2011.- Membre del "Consell de Ciutat", de la ciutat de Manresa.

2006-vigent.- Vicepresident, del Consell d'Administració en representació d'Aigües de Manresa, de Projectes Territorials del Bages (PTB).

2008-2013.- Membre del "Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible de Catalunya".(CADS). Departament de Presidència. Generalitat de Catalunya.

2009-vigent.- Vicepresident segon de la Agrupació de serveis d'aigua de Catalunya (ASAC).

2010-2014.- Vocal del Consell d'Administració de Catalunya Caixa en representació de l'Ajuntament de Manresa.

2011-vigent.- Vicepresident de la Fundació Aigües de Manresa-Junta de la Sèquia.

Càrrecs que ocupa en l'actualitat

- **Aigües de Manresa, S.A., Empresa Municipal.** Director-Gerent.
- **Junta de la Sèquia de Manresa.** Secretari.
- **Fundació Aigües de Manresa - Junta de la Sèquia.** Vicepresident.
- **Consorci per Gestió Integral de l'Aigua de Catalunya (CONGIAC).** Representant de l'Ajuntament de Manresa.
- **Gestió Integral de l'Aigua de Catalunya SA (GIACSA).** Conseller delegat.
- **Associació d'Abastaments d'Aigua a Catalunya (ASAC).** Vicepresident segon.
- **Fira de Manresa.** Membre Patronat (en representació de la Fundació Aigües de Manresa-Junta de la Sèquia).
- **Associació del Museu de la Ciència i la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya.** President.
- **CTM Centre Tecnològic.** Secretari Patronat i Consell de Direcció.
- **Projectes Territorials del Bages, S.A.** Vicepresident del Consell d'Administració.
- **Mútua d'Enginyers de Catalunya.** Vocal Junta i Comissió Executiva.

Premis i distincions

- Premi a l'AMCTAIC "Contribución al prestigio de la Ingeniería Industrial", rebut de mans del príncep Felip de Borbó, al Palació de la Zarzuela el 18 d'abril de **2006**.
- Distinció de l'Ajuntament de Manresa amb motiu dels XXV anys d'Aigües de Manresa, S.A. el 18 de gener de **2007**.
- Premi Bages de Cultura 2008. Òmnium Cultural del Bages el 28 de novembre de **2008**.
- Distinció en la XI edició dels premis DO. Grup TAELUS el gener de **2010**.
- Premi de l'aigua 2012. Associació Catalana d'Amics de l'Aigua. Barcelona, 20 de maig de **2012**.
- Guardó en reconeixement a la tasca com a president de la Demarcació de la Catalunya Central dels Enginyers Industrials de Catalunya. Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials el maig de **2014**.
- Homenatge en agraïment pels 28 anys de presidència de la Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya. Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya el juny de **2014**.

Goigs de la Misteriosa Llum

A-que-lla Llum res-plen - dent, tan gen-til, tan cla - ra,
pu-ra, la Tri-ni-tat ens fi - gu-ra Mis-te - ri tan ex - cel - lent.
Per l'ai-gua que pas - sa - va per les ter - res del bis - bat,
en gran en - tre - dit es - ta - va a-ques - ta no - ble ciu - tat,
set anys con-ti - nu - a - ment du-rà sem-blant des-ven - tu - ra
fins que ar - ri - bà la cu-ra de mà de l'Om - ni - po - tent.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of six staves of music in a single system. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The music is in a simple, melodic style with a clear vocal line. The lyrics are in Catalan and describe the 'Mysterical Light' (Misteriosa Llum) as a gentle and clear light that is pure and the Trinity, who saves souls and is the source of life. The lyrics are: 'A-que-lla Llum res-plen - dent, tan gen-til, tan cla - ra, pu-ra, la Tri-ni-tat ens fi - gu-ra Mis-te - ri tan ex - cel - lent. Per l'ai-gua que pas - sa - va per les ter - res del bis - bat, en gran en - tre - dit es - ta - va a-ques - ta no - ble ciu - tat, set anys con-ti - nu - a - ment du-rà sem-blant des-ven - tu - ra fins que ar - ri - bà la cu-ra de mà de l'Om - ni - po - tent.'

Versió: Miquel Blanch

*Aquella Llum resplendent,
tan gentil, tan clara i pura,
la Trinitat ens figura
Misteri tan excel·lent.*

I

Per l'aigua que passava
per les terres del Bisbat,
en gran entredit estava
aquesta noble Ciutat;
set anys contínuament
durà semblant desventura
fins que arribà la cura
de mà de l'Omnipotent.

Aquella Llum resplendent,...

II

Poc abans que fou migdia
sent el temps clar i serè,
veren la Llum que venia
per rescat de nostre bé:
de Montserrat certament
partí tan alta ventura
perquè la Verge procura
sempre el bé de la gent.

Aquella Llum resplendent,...

III

Estant la gent impensada
d'un cas tan singular,
la Llum Santa i delicada
al Carme se'n va entrar;
tots hi anaven corrent,
a ciutat ningú s'atura,
veren la Llum en l'altura
de la clau més preeminent.

Aquella Llum resplendent,...

IV

Una part en gran claror
entrà dins la Trinitat,
l'altra a Sant Salvador

de consemblant igualtat;
l'altra sens fer moviment,
en la clau restà segura;
de sobres de gran, dolçura
plorava la demés gent.

Aquella Llum resplendent,...

V

Les campanes repicaven
sens que ningú les tocàs,
els frares a Déu lloaven
per tan estremíssim cas;
aleshores en continent,
la Llum de nostra ventura
isqué dalt per l'obertura,
restant el poble content.

Aquella Llum resplendent,...

VI

El Bisbe, que visitava
en Sant Ponç prop Santpedor,
el gran entredit alçava,
oïnt el cas amb fervor;
plorant molt amargament
de genolls en terra dura,
diu: jo no vull més rotura
amb mon poble ni ma gent.

Aquella Llum resplendent,...

VII

La distinció que féu
és mirall molt vertader,
tres persones i un sol Déu,
un ser, voler i poder;
Oh encobert ornament!
distinció i juntura!
Oh difícil tancadura!
Oh profundo fonament!

Aquella Llum resplendent,...

clubtennis
manresa

Ajuntament
de Manresa

ASSOCIACIÓ MISTERIOSA LLUM